

**LÄNSRÄTTEN
I DALARNAS LÄN**

Länsrättsnotarien Anna Sander

BESLUT
2008-07-01
Meddelat i Falun

Mål nr
801-08 E
Rotel 3

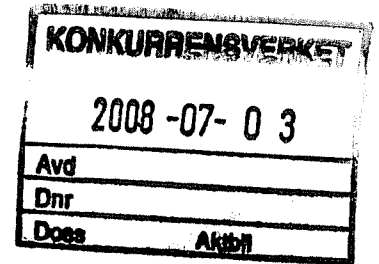
SÖKANDE

Jens Nylander, 790831-7857
c/o JOS AB
Kopparbergsvägen 8
722 13 Västerås

MOTPART

Vägverket
781 87 Borlänge

Ombud: Malena Backhans
Vägverket
781 87 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten avvisar Jens Nylanders begäran om överprövning av Vägverkets beslut.

Länsrätten avvisar Jens Nylanders yrkande om skadestånd och rättegångskostnader.

Länsrätten avslår Jens Nylanders yrkanden om att länsrätten i målet ska inhämta yttrande från Konkurrensverket och att rätten ska förelägga Vägverket att inkomma med redovisning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Vägverket har träffat avtal om informationsförmedling med tre bolag, InfoTorg AB (tidigare InfoData AB), Bilvision AB och InfoTrader AB (informationsförmedlarna).

Dok.Id 48685

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45	Kullen 4	023-484 00	023-484 80	måndag – fredag
791 21 Falun		E-post: lansrattenidalarna@dom.se		08:00-12:00 13:00-16:00

Jens Nylander har begärt överprövning enligt LOU och yrkat att länsrätten ska besluta att Vägverket ska genomföra en upphandling av rätten att bli informationsförmedlare. Vidare har yrkats att Vägverket ska föreläggas att inkomma med viss redovisning, att skadestånd ska erhållas och att ersättning för rättegångskostnader ska beviljas. Jens Nylander har anfört bland annat följande. Avtalen har tecknats utan att Vägverket har genomfört en upphandling så som lagen föreskriver. De tre informationsförmedlarna erbjuder förädlad information från Vägverkets system mot marknaden för en fri prissättning. Avtalen överstiger nuvarande tröskelvärden om 200 000 euro. Vägverket har i beslut den 7 april 2006 vägrat ge Jens Nylander möjlighet att agera informationsförmedlare. Det handlar i förevarande fall inte om tjänstekoncession. Vägverket har inte på något sätt lagt ut hela registerfunktionen på informationsförmedlarna utan låter dem använda Vägverkets information och har således inte överlåtit risken för att etablera och driva tjänsten. Det enda informationsförmedlaren behöver göra är att sälja tjänsten vidare. Det framgår inte av avtalen att informationsförmedlarna skulle inneha nyttjanderätten till informationen. Avtalen är utformade på så sätt att Vägverket styr hela tillgången till information på marknaden och att driften och själva informationen finns hos Vägverket. Även om det skulle handla om tjänstekoncession är Vägverket skyldiga att följa principerna i EG-fördraget om likabehandling, insyn, proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Vägverket yrkar att Jens Nylanders yrkande om skadestånd ska avvisas då en sådan talan ska väckas vid allmän domstol, samt att hans yrkande om överprövning ska avvisas. Vägverket bestrider Jens Nylanders yrkanden i övrigt. Vägverket har i huvudsak anfört följande. Det ankommer på Vägverket, i egenskap av registeransvarig, att fatta beslut om vilka verksamheter som ska medges tillgång till vägtrafikregistret via direktåtkomst eller direktanmälan. Vägverket har ingått avtal med informationsförmedlarna om förmedling av information ur vägtrafikregistret till de som Vägverket har medgett direktåtkomst eller direktanmälan. Av avtalen framgår att informationsförmedlarna

ska betala ett visst belopp per utförd frågetransaktion. Vägverket betalar däremot ingen ersättning för informationsförmedlingen. Mellan Vägverket och informationsförmedlarna finns således inga ömsesidiga ekonomiska förpliktelser och LOU är därför inte tillämplig. För det fall att det skulle konstateras att rätten att vidareförmedla information ska ses som en form av ersättning, handlar det om tjänstekoncession. Informationsförmedlarna tar en risk för den verksamhet de bedriver. Vägverket ersätter inte på något sätt informationsförmedlarna utan informationsförmedlarna får begära motprestation, d.v.s. ersättning från dem som erhåller informationen. Tjänstekoncession omfattas inte av LOU.

SKÄLEN FÖR LÄNSRÄTTENS BESLUT

Av 1 kap. 2 § LOU framgår att denna lag gäller vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt byggkoncessioner. Enligt sista stycket denna paragraf gäller, i fråga om tjänstekoncessioner, endast 1 kap. 12 § LOU.

Enligt 2 kap. 13 § samma lag avses med offentlig upphandling de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader.

Enligt 2 kap. 19 § samma lag avses med upphandlande myndighet statliga och kommunala myndigheter med vilka beslutande församlingar, kommuner och landsting och offentligt styrda organ samt sammanslutningar av en eller flera av de ovan nämnda jämställs.

Av artikel 17 i direktiv 2004/18/EG om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenad, varor och tjänster framgår att direktivet inte skall tillämpas på tjänstekoncessioner (annat än i ett här inte aktuellt avseende). Med tjänstekoncession menas enligt artikel 1.4. ett kontrakt av samma typ som ett offentligt tjänstekontrakt med den skillnaden att er-

sättningen för tjänsternas utförande utgörs antingen av endast rätten att utnyttja tjänsten eller av dels en sådan rätt, dels betalning.

Enligt EG-domstolens dom den 13 oktober 2005 i mål nummer C-458/03, då det var fråga om direktivet inte är tillämpligt när en offentlig myndighet tilldelar en tjänsteleverantör driften av en offentlig avgiftsbelagd parkeringsplats, var det fråga om tjänstekoncession, då tredje man och inte kommunen betalade ersättning till bolaget och bolaget stod den ekonomiska risken för verksamheten.

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) har, i Kammarrättens i Stockholm avgörande den 14 februari 2007 mål nr 797-06, yttrat följande. Man kan inte utesluta möjligheten att ingå avtal i koncessionsform för tillhandahållandet av tjänster i andra fall än de som exemplifieras i EG-kommissionen och EG-domstolens praxis. Sådana avtal om tjänster, som t.ex. drift av en motionsanläggning, kan rimligtvis inte per automatik hänföras till offentliga tjänstekontrakt som omfattas av LOU och direktivet. Inte heller framgår någon sådan begränsning i definitionen av tjänstekoncession i direktivet.

NOU har i ett annat avgörande, Länsrättens i Stockholms län beslut den 21 juni 2005 mål nr 7844-05E, uttalat att en transaktions karaktär av tjänstekoncession inte påverkas av det faktum att koncessionsinnehavaren, betalar en avgift till den upphandlande enhet som upplåter koncessionen.

Länsrätten gör följande bedömning.

Av handlingarna framgår att Vägverket tecknat kontrakt med informationsförmedlare för förmedling av information ur vägtrafikregistret till dem som medgetts direktåtkomst eller direktanmälan. Vidare framgår att informationsförmedlarna inte erhåller betalning av Vägverket för den utförda tjänsten utan att de istället erhåller betalning från tredje man i utbyte mot den förmedlade informationen. Den ekonomiska risken för verksamheten kan därför,

enligt länsrättens mening, anses ha övergått på informationsförmedlarna. Karakteristiskt för ett offentligt tjänstekontrakt är att en leverantör mot ersättning åtar sig att utföra tjänster för den upphandlande enhetens räkning. För att det ska vara fråga om tjänstekoncession krävs att ersättning för tjänstens utförande utgörs antingen av endast rätten till att utnyttja tjänsten eller dels av sådan rätt, dels betalning. Som framgår ovan betalar Vägverket inte någon ersättning till informationsförmedlarna utan deras ersättning består av ersättning från dem som får informationen. Mot denna bakgrund finner länsrätten att det rör sig om tjänstekoncession och att LOU inte är tillämplig. Att informationsförmedlarna till Vägverket ska betala ett visst belopp per utförd frågetransaktion föranleder inte länsrätten till annan bedömning. Jens Nylanders ansökan om överprövning kan därför inte prövas i sak och ska därmed avvisas.

Mot bakgrund av länsrättens bedömning angående frågan om överprövning följer att ett inhämtande av yttrande från Konkurrensverket och ett föreläggande att Vägverket ska inkomma med redovisning är obehövlige. Jens Nylanders yrkanden i den delen avslås således.

Frågan om skadestånd prövas av allmän domstol och länsrätten är inte behövlig att pröva frågan varför Jens Nylanders yrkande om skadestånd avvisas. Länsrätten har inte någon laglig möjlighet att ta ställning till yrkandet om rättegångskostnader. Jens Nylanders yrkande härom ska även det avvisas.

Hur man överklagar, se bilaga (Dv 3109/1c).

Eva Karlsson Helghe